

RAPORT EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie Filia w Gołęczewie

rok szkolny 2019/2020

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół w Chludowie, filii w Gołęczewie przez zespół ds. ewaluacji wewnętrznej powołany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie nadzoru pedagogicznego.

/Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek. Na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949)/

Zadaniem zespołu było przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej w zakresie wymagania **WYMAGANIE 4: KSZTAŁTOWANE SA POSTAWY I RESPEKTOWANE NORMY SPOŁECZNE**, która polegała na zbieraniu, przetwarzaniu informacji o warunkach, przebiegu i skuteczności działań. Celem ewaluacji jest uzyskanie zobiektywizowanych wniosków w celu utrzymania, zaniechania bądź modyfikacji podlegających badaniu działań szkoły lub w celu zainicjowania nowych.

Cechy wymagania:

Szkoła realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne – w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań – które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Ocenia się ich skuteczność, a w razie potrzeb – modyfikuje. Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zasady zachowania i wzajemnych relacji w szkole lub placówce są ustalone i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców.

ZESPÓŁ EWALUACYJNY

przewodnicząca

Dorota Polichnowska

członkowie:

Danuta Kamińska

Małgorzata Golec

Romana Kierstan

Ewelina Kluzowicz

Karolina Rewers

Informacje dotyczące ewaluacji wewnętrznej:

1. **Wskazanie źródeł informacji o jakości pracy w obszarach objętych ewaluacją:** badanie obejmujące uczniów klas I-III; wychowawców oraz nauczycieli;

2. **Opis metod i narzędzi badawczych** wykorzystanych w ewaluacji:

- ankiety dla uczniów

- ankiety dla nauczycieli oraz wychowawców (5 /5 osób);

3. **Czas trwania ewaluacji**

październik 2019 r.– czerwiec 2020 r.

4. **Grupa objęta badaniem:**

Uczniowie klasy 1 (23/23 osoby); klas 2 i 3 (35/42 osoby)

Nauczyciele oraz wychowawcy (5 /5 osób);

Cele ewaluacji:

Pozyskanie informacji na temat bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów oraz skali i typu zagrożeń występujących na terenie szkoły.

Opracowanie planu działań mających na celu zwiększenie wśród uczniów respektowania norm społecznych i zmniejszenia/wyeliminowania zachowań niezgodnych z normami społecznymi.

Badanie zostało przeprowadzone w roku szkolnym 2019/2020.

Pytania kluczowe:

1. Czy w szkole są respektowane normy społeczne przez uczniów? Czy uczniowie czują się w niej bezpiecznie?
2. Czy relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu?
3. Jaka jest znajomość norm społecznych wśród uczniów?
  - czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?
  - w jaki sposób i kiedy uczniowie dowiadują się jakich zachowań się od nich oczekuje oraz czy znają konsekwencje łamania/naruszania norm społecznych i zasad bezpieczeństwa w szkole?
4. W jakich zachowaniach uczniowie postrzegają zagrożenie ich bezpieczeństwu i w jaki sposób, według uczniów, nauczyciele na nie reagują?
5. Jakie działania wychowawcze oraz profilaktyczne realizowane przez nauczycieli są efektywne i wpływają na zmniejszenie/eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

ANALIZA WYNIKÓW PRZEPROWADZONYCH ANKIET WŚRÓD UCZNIÓW

Ankiety wśród uczniów klas I-III szkoły w Gołęczewie zostały przeprowadzone na przełomie stycznia/lutego 2020 r. Ze względu na zróżnicowanie umiejętności techniki czytania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej, pierwszaki otrzymały nieco okrojone pytania ankietowe, dostosowane do możliwości dziecka na tym etapie edukacyjnym.

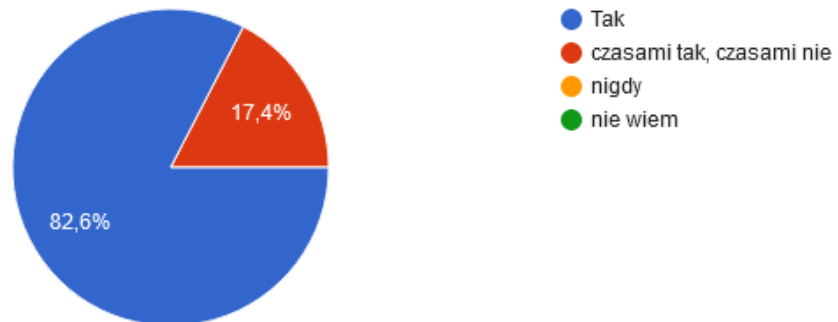
Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole?

- uczniowie klasy 1

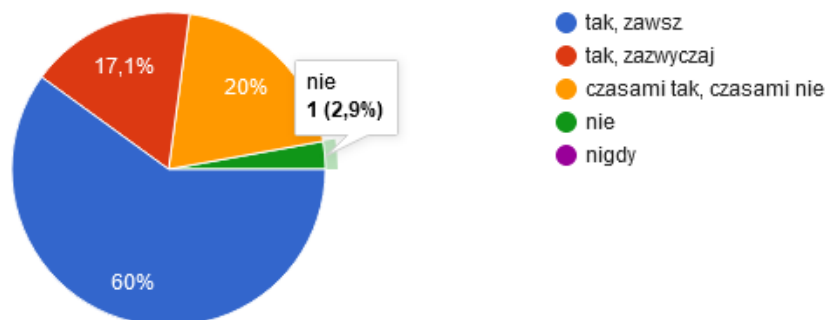
Czy w szkole czujesz się bezpiecznie?

23 odpowiedzi

- 1

35 odpowiedzi

Zdecydowana większość respondentów czuje się w szkole bezpiecznie.

Czy wiesz, jak powinieneś zachowywać się w klasie i w szkole (podczas lekcji, przerw, na wycieczkach i na apelach)?

- uczniowie klasy 1

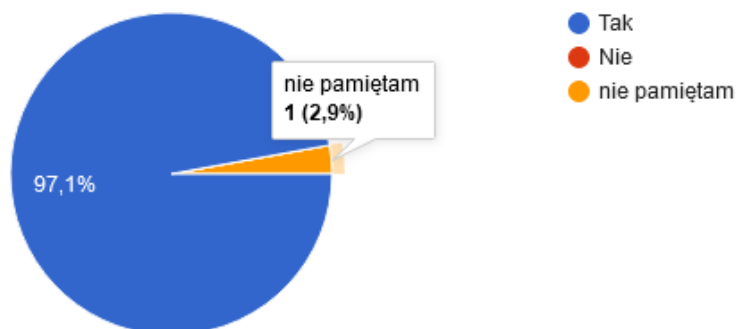
23 odpowiedzi

- uczniowie klasy 2-3

Czy wiesz, jak powinieneś się zachowywać w szkole?

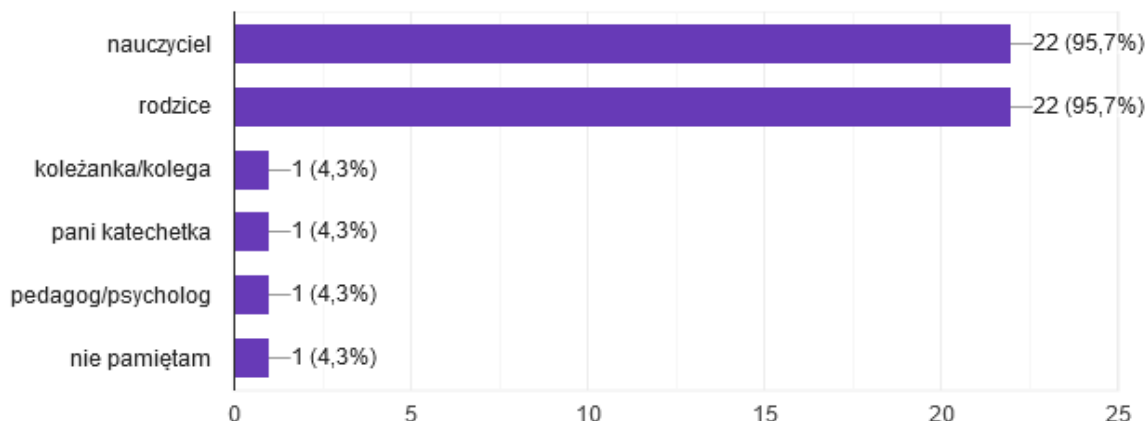
35 odpowiedzi

Praktycznie wszyscy uczniowie twierdząco odpowiedzieli na pytanie, czy wiedzą, jak się powinni zachowywać w szkole.

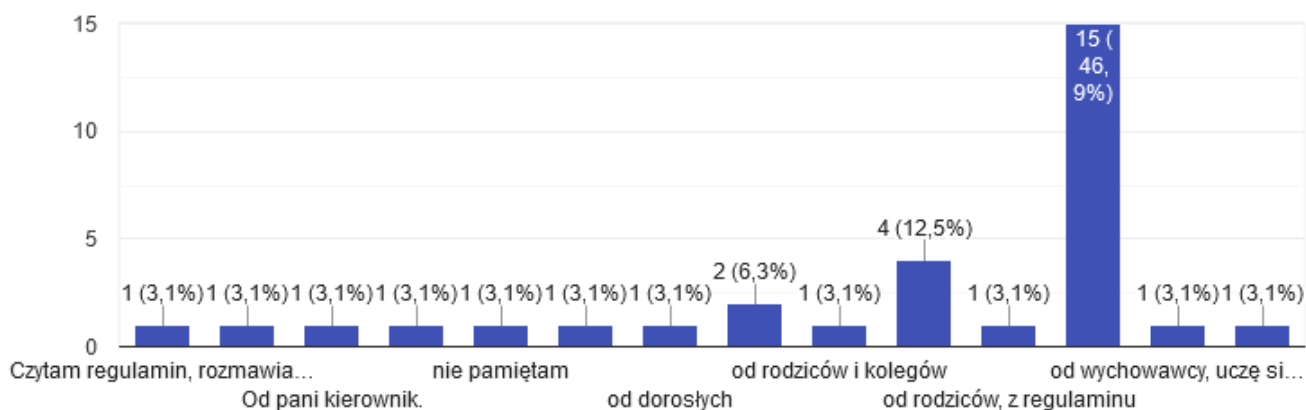
Skąd wiesz, jak należy zachowywać się w szkole? Kto Ci o tym powiedział?

- uczniowie klasy 1 (23 odpowiedzi)

- uczniowie klasy 2-3 (32/35 odpowiedzi)

32 odpowiedzi

Zdecydowana większość wie od wychowawcy **15 osób 46,9%**

Od rodziców i wychowawcy zadeklarowały **4 osoby 12,5%**

Od rodziców dowiedziały się **2 osoby 6,3 %**

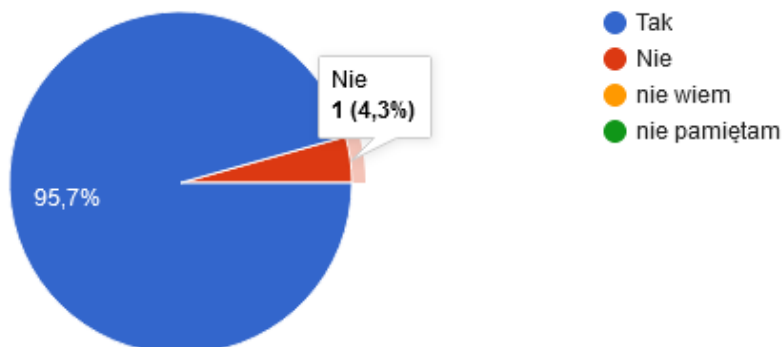
Pojedyncze odpowiedzi (**11 osób po 3,1%**)

- czytam regulamin, rozmawiamy w klasie
- od wychowawcy, uczę się na błędach;
- sam się dowiedziałem;
- od rodziców i kolegów;
- nikt, z doświadczenia wiem, jak się zachowywać w szkole;
- od pani z przedszkola i od wychowawcy;
- jak przyszłam do szkoły od razu wiedziałam, co robić;
- od rodziców, z regulaminu;
- od pani kierownik;

Czy widziałeś w szkole/klasie sytuacje lub zachowania niebezpieczne z udziałem kolegów lub koleżanek?

- uczniowie klasy 1

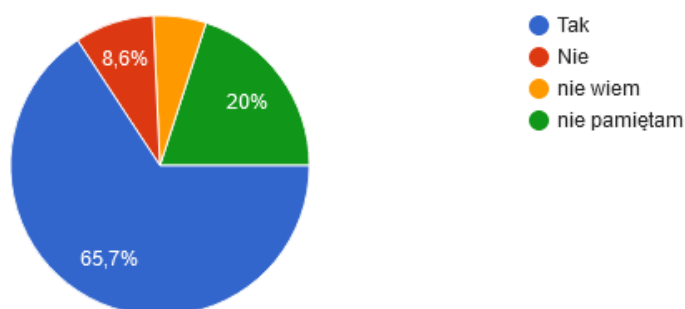
23 odpowiedzi

- uczniowie klasy 2-3

2 osoby – 5,7%

35 odpowiedzi

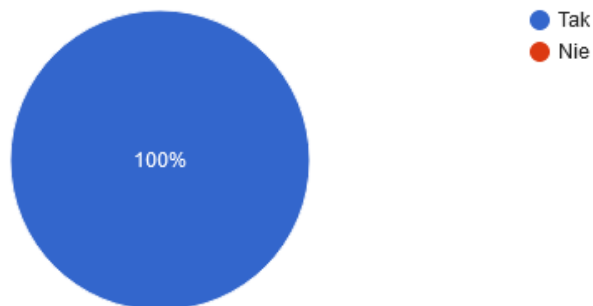

Na to pytanie uczniowie klasy I aż w **95%** potwierdziły, że były świadkami niebezpiecznych sytuacji w szkole, wśród uczniów klas II-III również większość odpowiedziała twierdząco **66%**.

Czy wiesz, kogo możesz prosić o pomoc w trudnych sytuacjach?

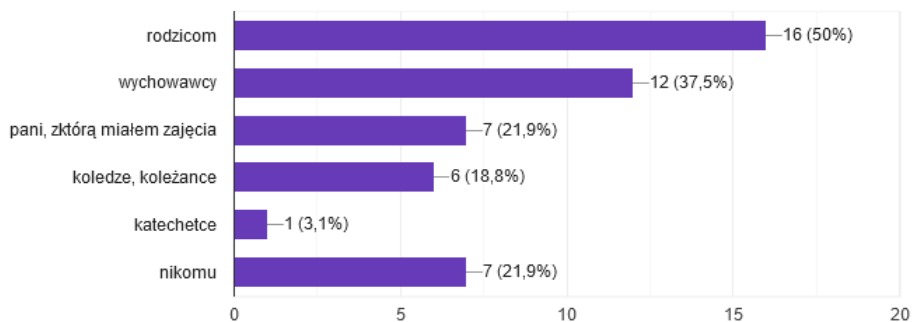
- uczniowie klasy 1

23 odpowiedzi

- uczniowie klas 2-3

32 odpowiedzi

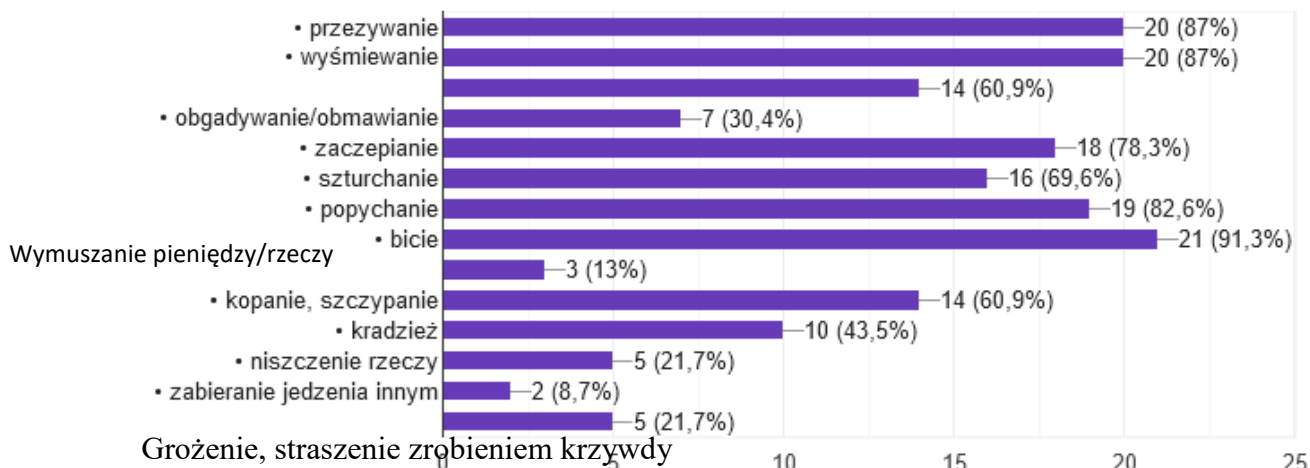

Najmłodsi uczniowie wiedzą do kogo mogą się zwrócić o pomoc w trudnych sytuacjach (**100%**), jest to najczęściej rodzic, wychowawca. Starsi uczniowie wymieniają najczęściej **rodziców, wychowawców**, jednak część z nich (**7/32 osoby – 22%**) nie mówi o swoich problemach nikomu. Wśród tych **22% (7 osób)** respondentów **4** osoby podkreśliły wcześniej zauważone zachowania niepożądane, natomiast **3** tego nie zrobiły.

Jakiego rodzaju to były zachowania?

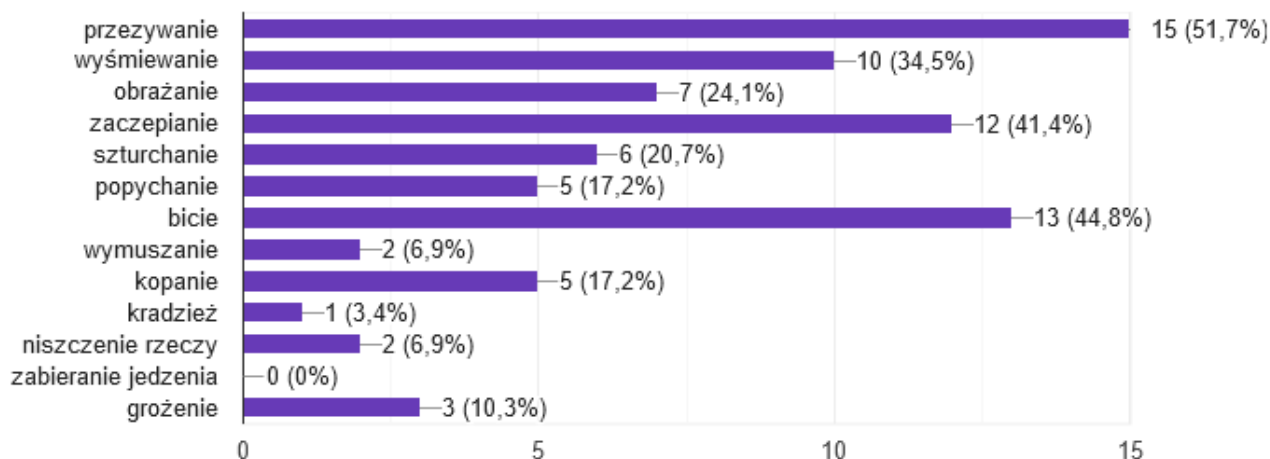
- uczniowie klasy 1

23 odpowiedzi

- uczniowie klasy 2-3

29 odpowiedzi

PORÓWNANIE PROBLEMÓW ZGŁASZANYCH PRZEZ UCZNIÓW

- uczniowie KLASY 1

w pierwszej kolejności i zdecydowanej większości zaznaczyły:

BICIE 21/23 osoby 91,3 %

wysoki procent uczniów zaznaczyło również:

WYŚMIEWANIE I PRZEZYWANIE 20/23 osoby 87 %

POPYCHANIE 19/ 23 osoby 82,6%

ZACZEPIANIE – 18 osób 78,3 %

OBRAŻANIE CIEBIE/ TWOJEJ RODZINY – 14 osób 60,9 %

KOPANIE, SZCZYPIANIE – 14 osób 60,9 %

KRADZIEŻ – 10 osób 43,5 %

- uczniowie KLASY 2 i 3

w pierwszej kolejności uczniowie zaznaczyły:

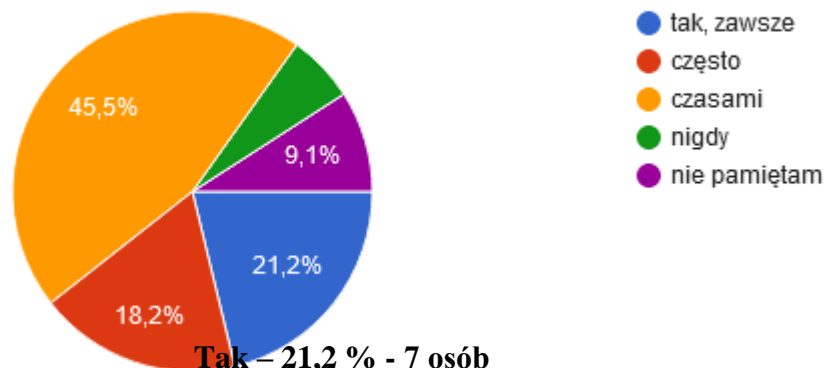
WYŚMIEWANIE I PRZEZYWANIE 15/29 osób 52 %

BICIE 13/29 osób 44,8 %

ZACZEPIANIE – 12 osób 44,8 %

Czy uczniowie zgłaszają zauważony na terenie szkoły problem?

33 odpowiedzi

Tak – 21,2 % - 7 osób

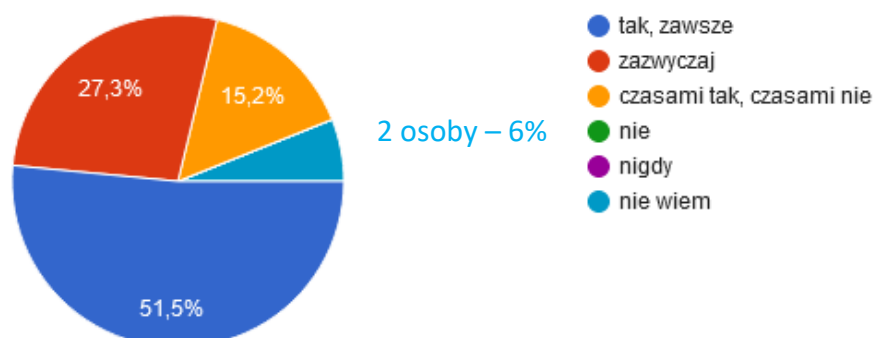
Często 18,2 % - 6 osób

Czasami 45,5 % - 15 osób

Nigdy – 6% - 2 osoby

Czy nauczyciel/wychowawca pomaga Ci w rozwiązywaniu sytuacji wcześniej wymienionych?

33 odpowiedzi

2 osoby – 6%

Zdecydowana większość (**51,5% - 17 osób**) uznaje, że nauczyciele zawsze lub zazwyczaj (**27,3% - 9 osób**) pomagają uczniom rozwiązywać trudne sytuacje.

Wśród odpowiedzi, w jaki sposób nauczyciele pomagają rozwiązać problem dziecku, najczęściej pojawiały się odpowiedzi:

7 osób – poprzez rozmowę;

5 osób twierdzi, że nauczyciel wyjaśnia problem pomiędzy osobami zainteresowanymi;

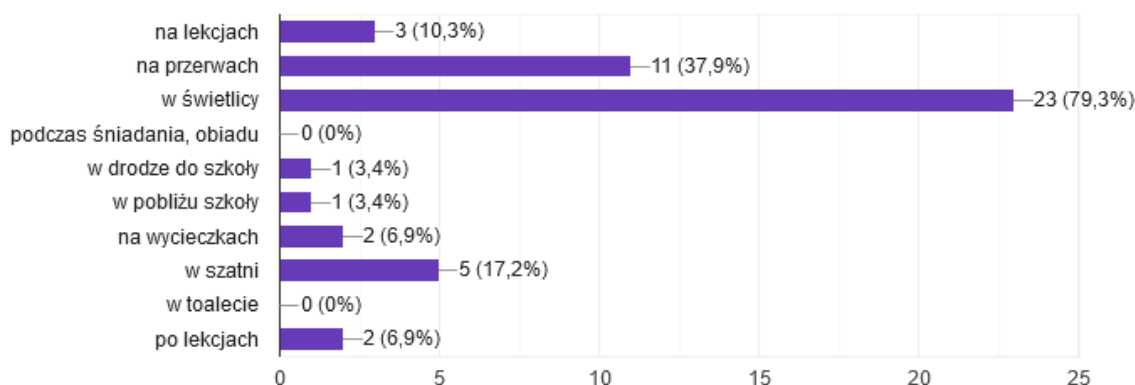
4 osoby – rozwiązanie trudnej sytuacji przez nauczyciela

Pozostałe odpowiedzi:

- pociesza;
- pomaga w rozwiązywaniu zadań; zadań matematycznych;
- kara tego, kto zaczepia;
- każe przeproszać;
- nauczył mnie rozwiązywać sprawy pokojowo;
- poprzez wskazywanie złego zachowania;
- nie pamiętam, nie wiem;

Gdzie najczęściej zdarzają się niebezpieczne sytuacje, których jesteś świadkiem?

29 odpowiedzi

Dzieci zdecydowanie najczęściej wskazują:

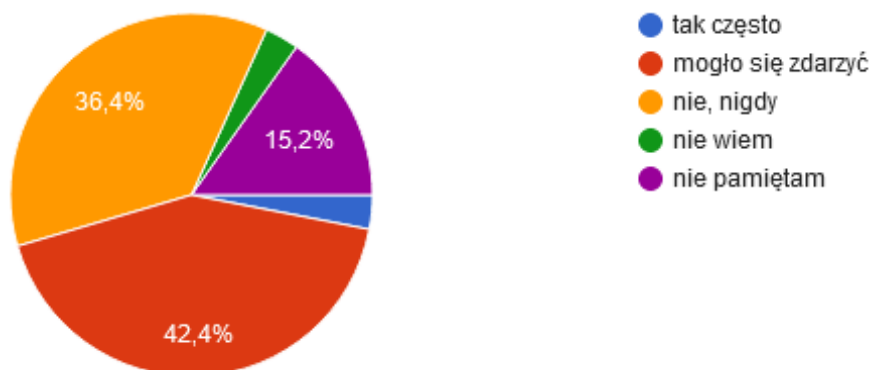
- **świetlicę**, jako miejsce w którym mają miejsce według dzieci sytuacje niebezpieczne (**23/ 29 osób – 79%**),

- **przerwy** (**11/29 osób – 38%**)

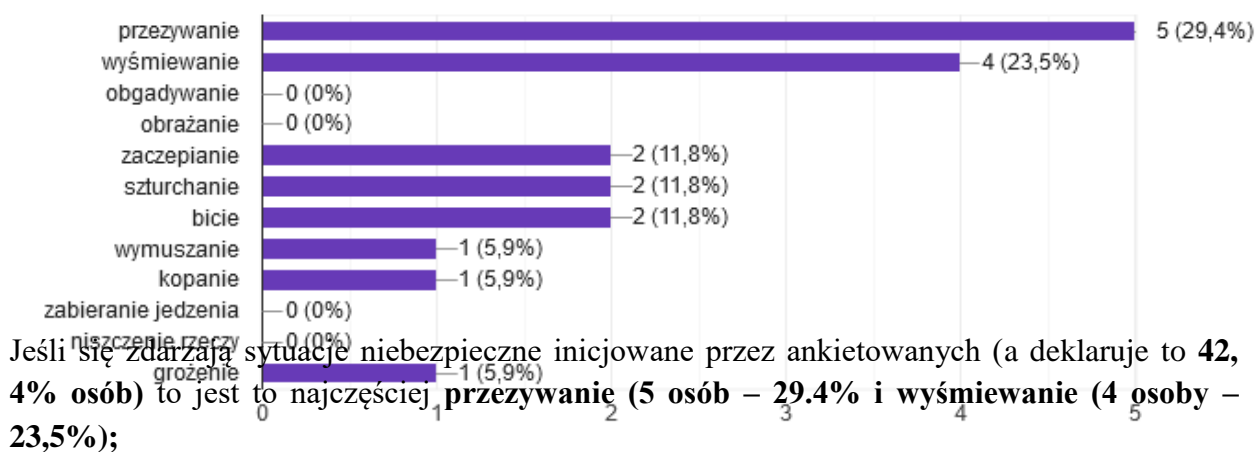
- **szatnię** (**5/29 osób – 17%**).

Czy dzieci same stwarzają niebezpieczne sytuacje?

33 odpowiedzi

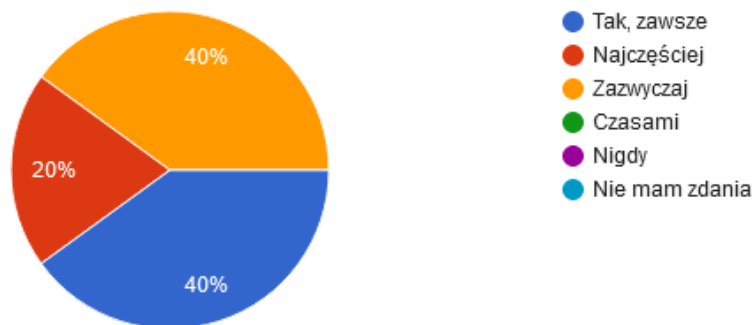
17 odpowiedzi

ANALIZA WYNIKÓW PRZEPROWADZONYCH ANKIET WŚRÓD NAUCZYCIELI

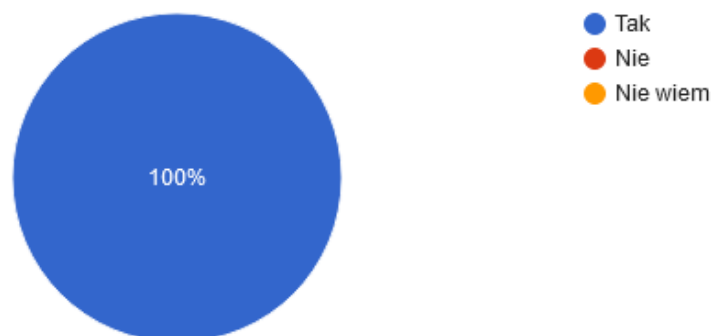
Czy w naszej szkole są respektowane normy społeczne przez uczniów?

5 odpowiedzi

Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?

5 odpowiedzi

Ankietowani nauczyciele uważają, że dzieci czują się w naszej szkole **bezpiecznie** oraz wiedzą, jakich zachowań się od nich **oczekuje (100 % odpowiedzi twierdzących)**.

Zdaniem nauczycieli zawsze, najczęściej lub zazwyczaj są one przez uczniów respektowane.

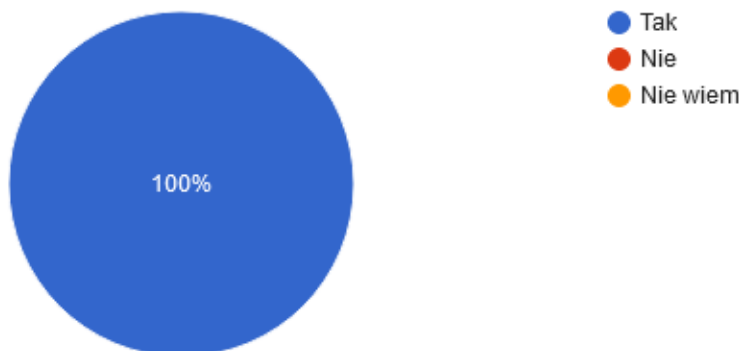
Na pytanie: **W jaki sposób i kiedy uczniowie dowiadują się, jakich zachowań oczekują od nich dorośli?**

ankietowani (5/5 osób) wymienili:

- w czasie rozmów, rozwiązywania konfliktów;
- tworzony jest kodeks obowiązujący w klasie, powtarzany na początku rozpoczęcia roku oraz w sytuacjach, gdy wymaga tego niewłaściwa postawa ucznia/ów; poprzez rozmowę dzieci z rodzicami oraz wychowawcy z rodzicami; poprzez rozmowy na tematy wynikające z sytuacji pożądanej lub trudnej, niebezpiecznej, konfliktowej; na podstawie rozmów z nauczycielem i omawianiem/analizowaniem tekstów oceniających pozytywną lub negatywną postawę/zachowania bohaterów tekstów literackich;
- spotkania z wychowawcą, poprzez dobór tekstu, metod, form pracy, poprzez uzgodnione działania nauczycieli, poprzez natychmiastowe reakcje nauczycieli na niestosowne zachowanie dziecka;
- podczas zajęć, przeprowadzane są rozmowy z dziećmi.
- dowiadują się od nauczycieli na lekcjach i od rodziców;

Czy według nauczycieli uczniowie znają konsekwencje łamania/naruszania norm społecznych i zasad bezpieczeństwa w szkole?

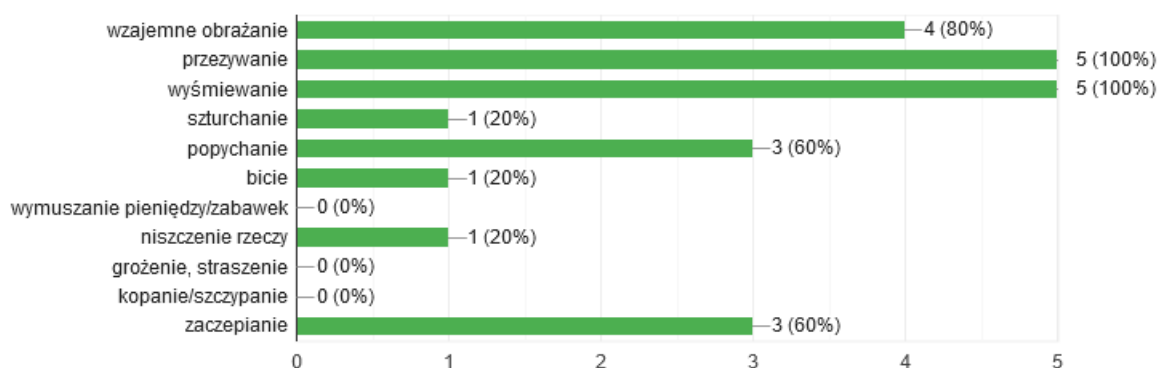
5 odpowiedzi

Wśród zachowań niepożądanych/niebezpiecznych na terenie szkoły nauczyciele najczęściej obserwują- podobnie jak uczniowie starszych klas – **przezywanie i wyśmiewanie oraz wzajemne obrażanie**. W porównaniu z odpowiedziami uczniów, nauczyciele nie dostrzegają **bicia, kopania i popychania**, które w znacznym stopniu zaznaczyli w ankiecie uczniowie wszystkich klas.

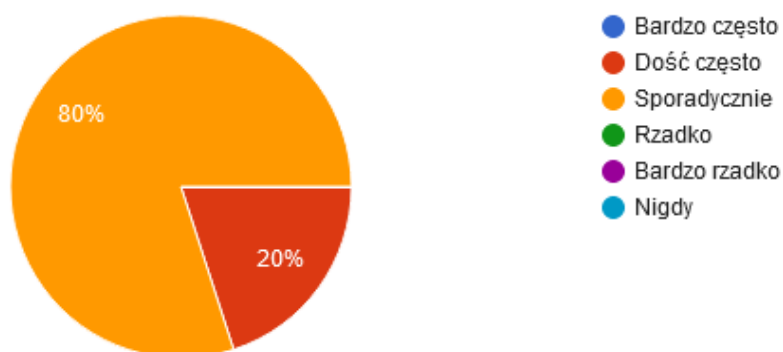
Jakiego typu zachowania niepożądane/niebezpieczne obserwuje Pani wśród naszych uczniów najczęściej? (można podać kilka wyborów)

5 odpowiedzi

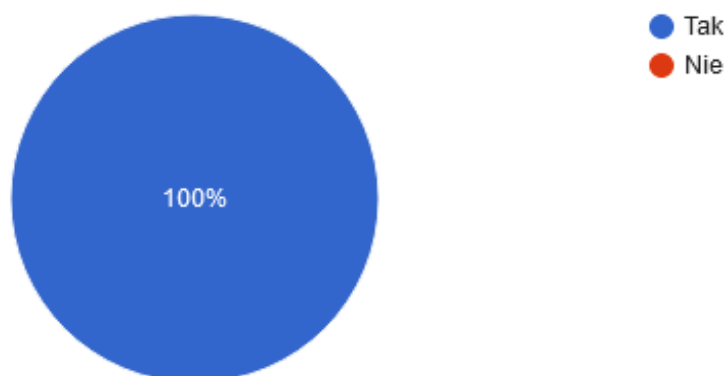
Jak często mają miejsca powyższe sytuacje:

5 odpowiedzi

Czy dzieci zgłaszają nauczycielowi/dorosłemu sytuacje lub zachowania niebezpieczne z udziałem kolegów/koleżanek?

5 odpowiedzi

Jak reagują nauczyciele na sytuacje lub zachowania niebezpieczne mające miejsce na terenie szkoły lub podczas wycieczek?

- Rozmowa z dzieckiem, rodzicami; w razie potrzeby psycholog.
- Upomnienie, dłuższa rozmowa z uczniem, rozmowa z rodzicami, rozmowa z grupą, spisanie kontraktu z uczniem i rodzicami;
- Rozmowa wyjaśniająca, stosowanie systemu kar i nagród przez wychowawcę, kontakt z rodzicem, zachęcanie dziecka do przemyślenia swojego zachowania,
- Prowadzę z dziećmi rozmowy. Wyjaśniam sprawę do końca.
- Rozmawiam o zaistniałej sytuacji, przypominam zasady oraz informuję o niebezpiecznych zachowaniach kierownika szkoły, wychowawcę i rodziców.

Jakie działania wychowawcze i profilaktyczne realizują nauczyciele w grupie, które w efektywny sposób wpływają na zmniejszenie lub wyeliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań?

- Czytanie bajek terapeutycznych, organizacja spotkania ze specjalistą, promocja zachowań pozytywnych.
- analizowanie z dziećmi tekstów literackich – pozytywna i negatywna ocena postawy bohatera literatury dziecięcej, wzmacnianie poprzez chwalenie u dzieci zachowań pożądanых, uwrażliwianie na wyrządzaną krzywdę drugiemu, z dużym naciskiem na eliminowanie agresji słownej; rozmowa o uczuciach drugiej osoby; scenki dramatowe; współpraca z rodzicami, psychologiem szkolnym, spisywanie kontraktów i ścisłe trzymanie/kontrolowanie zasad mających na celu wyeliminowanie zachowań negatywnych;
- pogadanka, filmiki dydaktyczne, specjalnie dobrane opowiadania;
- skrzynka Korczakowska, zabawy wzmacniające słabsze dzieci w grupie. Rozmowy;
- przeprowadzanie rozmowy z dziećmi, nagradzanie właściwych zachowań;

WNIOSKI

1. Uzyskane wyniki badań wskazują na niski poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zwłaszcza w grupie najmłodszych dzieci, które w przeważającej części zaznaczyły zarówno agresję fizyczną, jak i agresję słowną stosowaną ze strony innych uczniów.
Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele uznali wzajemne przezywanie czy obrażanie dzieci, za dominującą skalę zjawiska. Zaskakująca jest rozbieżność zdań pomiędzy ankietowanymi uczniami, a spostrzeżeniami nauczycieli, dotyczącymi stosowanej agresji fizycznej w relacjach uczniowskich. Uczniowie uznali ten problem jako znaczący.
W klasach starszych wśród dzieci również dominuje problem: przezywania, wyśmiewania oraz zaczepiania, na który w równym stopniu zwracają uwagę nauczyciele.
2. Zgodnie z deklaracją uczniów klas I-III wszyscy są świadomi, jakich zachowań oczekują od nich dorośli, mimo to wyniki pokazują, że są uczniowie, którzy nie respektują przyjętych norm społecznych, negatywnie wpływając na samopoczucie społeczności szkolnej.
3. Z badań wynika, iż pomimo realizowania przez nauczycieli różnorodnych działań wychowawczych i profilaktycznych, nie przynoszą one pożądaných rezultatów.

REKOMENDACJE

1. Opracować i jak najszybciej wdrożyć plan naprawczy, mający na celu wyraźne zmniejszenie niepożądanych zachowań dzieci, a tym samym zapewniający znaczącą poprawę poczucia bezpieczeństwa uczniów klas I-III w szkole.
2. Na początku omówić, a w trakcie roku szkolnego systematycznie przypominać dzieciom wypracowane i ujednolicone przez wszystkich nauczycieli szkoły w Golęczewie działania, zmierzające do wyeliminowania zachowań nieakceptowalnych. Zaangażować i aktywizować rodziców w działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów w szkole.
3. Podejmować szybkie i zdecydowane kroki w sytuacjach stosowania agresji słownej oraz fizycznej przez ucznia, a w przypadkach powtarzających się, bezzwłocznie wszcząć procedury wypracowane w planie naprawczym.
4. Podjąć ścisłą współpracę z psychologiem i pedagogiem szkolnym. Systematycznie organizować spotkania oraz warsztaty, na których uczniowie poznają sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami.